

Kiinteän biomassan kestävyyskriteerit

Hanne Siikavirta

Tilanne EU-tasolla

Taphtunut tähän mennessä:

- Komissio antoi 2010 tiedonannon kestävyteen liittyvistä vaatimuksista kiinteiden ja kaasumaisten biomassalähteiden käytöstä sähköntuotannossa, lämmityksessä ja jäähdytyksessä (KOM(2010)11 lopullinen)
- Komissio julkaisi heinäkuussa 2014 raportin ”State of the play in sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU (SWD (2014)259)”
- Pysyvän metsäkomitean alaisessa työryhmässä on käsitelty kestävä metsänhoidon kriteereitä ja indikaattoreita ”Standing Forestry Committee Ad Hoc Working Group on Sustainable Forest Management Criteria and Indicators, Final Report 30/07/2015”
- Nykyinen RES-direktiivi määrittelee kestävyyskriteerit liikenteen biopolttoaineille ja energiantuotantoon käytettäville bionesteille. ILUC-direktiivi on annettu syyskuussa 2015.

Tilanne EU-tasolla

Bioenergian kestävyttä koskevan ehdotuksen valmistelu:

- Komissio valmistelee RES-direktiivin uudistamista ja bioenergian kestävyttä koskevaa ehdotusta vuoden 2020 jälkeiselle ajalle. Molemmat annetaan tämänhetkisen tiedon mukaan loppuvuonna 2016.
- Bioenergiasta ja bioenergian kestävydestä järjestetty julkinen kuuleminen päättyi 10.5.2016. ja komissio järjesti sidosryhmätilaisuuden 12.5.2016.
- Komissio on teettänyt valmistelutyön tueksi useita selvityksiä.

Esitettyjä bioenergian kestävyteen liittyviä huolia

- Kasvihuonekaasupäästöt
 - Elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt
 - Hiilivaraston muutokset
 - Epäsuorat vaikutukset maankäytön muutoksen vuoksi
 - Ympäristövaikutukset
 - Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, maaperään ja vesistöihin
 - Päästöt ilmaan (muut kuin kasvihuonekaasupäästöt)
 - Resurssitehokkuus
 - Energiakäytön tehokkuus (mm. laitosten hyötysuhde)
 - Biomassavarojen riittävyys ja kilpailu muiden käyttökohteiden kanssa
- ⇒ Huoliin vaikuttaa biomassan tyyppi, mistä biomassasta on peräisin (EU:n sisältä, tuonti kolmansista maista) ja käyttökohteet

Bioenergian kestävyyttä koskeva ehdotus

- Komission julkaisi lokakuussa uusiutuvan energian paketin alkuvaiheen vaikutustenviivon (Inception Impact Assessment – “Renewable energy package: new Renewable Energy Directive and bioenergy sustainability policy for 2030”). Bioenergian kestävydestä todetaan mm. seuraavaa:
 - Pääasiat, joita ehdotus tulee käsittelemään:
 - Kaikki biomassalähteet eivät johda merkittäviin ja todennettaviin kasvihuonekaasupäästövähennyksiin
 - Bioenergian edistäminen voi vääristää markkinoita suhteessa biomassavarojen materiaalikäyttöön

Bioenergian kestävyttä koskeva ehdotus

Jatkuu...

- Ehdotuksen yksityiskohtaiset tavoitteet:
 - Nykyistä parempi bienergian kestävyyspolitiikka, joka edistää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, biomassojen ja biopolttoaineiden kestävää tuotantoa ja tehokasta käyttöä lämmön ja sähköntuotannossa sekä liikenteessä.
 - Poliitiikka varmistaa myös maankäytön kestävyden, kestävän metsätalouden EU:n metsästrategian mukaisesti, huolehtii epäsuorista vaikutuksista, varmistaa sisämarkkinoiden yhteneväisyyden, ottaa huomioon kansainvälisen kaupan säännöt ja välttää aiheuttamasta liiallista hallinnollista taakkaa.

Ennakkovaikuttamiskannat

- Ennakkovaikuttamiskannat sisältyvät EU-ministerivaliokunnassa käsiteltyyn muistioon (TEM2016-00150)
- Yleisiä kantoja:
 - Suomen tavoitteena on lisätä bioenergian ja muun uusiutuvan energian käyttöä myös vuoden 2020 jälkeen.
 - On tärkeää, että tavoiteltu uusiutuvan energian lisäys tapahtuu taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.
 - Erityisen tärkeää on, että bioenergian käytön lisäys tapahtuu tavalla, jossa minimoidaan haitallisten ympäristövaikutusten syntyminen ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen.
 - Erityisen tärkeää on myös, että ympäristöllisten tavoitteiden rinnalla korostetaan myös EU:n energiapolitiikan kahta muuta pilaria eli toimitusvarmuutta ja kilpailukykyä.

Ennakkovaikuttamiskannat

- Yleisiä kantoja
 - Biomassojen kestävä käyttö energian tuotannossa on oleellinen osa biomassojen monipuolista ja resurssitehokasta käyttöä ja edistää uusiutuviin raaka-aineisiin pohjautuvaan biotalouteen siirtymistä.
 - Suomelle on tärkeää, että EU:n uutta energia- ja ilmastopolitiikkaa koskevien päätösten yhteydessä linjataan pitkäjänteisesti EU:n bioenergian kestävyyttä koskevat toimet vuoden 2020 jälkeiselle ajalle ja varmistetaan kestävän bioenergian hyväksyttävyyden uusiutuvana energiamuotona sekä sen laskennallinen nollapäästöisyys EU:n päästökaupassa ja päästökaupan ulkopuolella.
 - Suomelle on tärkeää, että kestävän bioenergian lisäämistä ei rajoiteta.

Ennakkovaikuttamiskannat

- Yleisiä kantoja
 - Bioenergian kestävyysvarmistamisen täytäntöönpanossa tulee säilyä riittävä kansallinen liikkumavara.
 - Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että eri politiikkasektoreilla ei laadita EU-tasolla keskenään ristiriitaisia tavoitteita ja sääntelyä.
- Muita keskeisiä viestejä bioenergian kestävyyspolitiikan valmisteluun:
 - EU-tason toimia bioenergian kestävyysvarmistamiseksi tulee kehittää ensisijaisesti olemassa olevien instrumenttien pohjalta.
 - Mahdollisuutta kehittää riskiin perustuvaa lähestymistapaa, joka alkaa maatason tarkastelusta, tulisi selvittää osana bioenergian kestävyyspolitiikkaa.

Ennakkovaikuttamiskannat

- Muita keskeisiä viestejä bioenergian kestävyyspolitiikan valmisteluun:
 - Biomassan käytön tehokkuus energiantuotannossa tulisi ottaa ensisijaisesti huomioon energiatehokkuutta koskevissa säädöksissä ja välttää päällekkäistä sääntelyä.
 - Kestävyysvaatimusten soveltamisen rajauksilla voidaan välttää turhaa hallinnollista taakkaa.

